

testas et alia cui non possunt resistere. necessitas regni cui vellent libenter subire. id necessaria est eis patria. Secundo uterus virgineus est cadi dus per castitatem. fuit enim corpe et mente casta virgo. Tunc abro. li. ij. de virgin. dicit sic. Quid castus virgine maria que corpus sine contagione corporis generavit. et subdit. de ceteris eius virginitatis taceo. virgo erat non solum corpe. sed et mente. Et id merito istarum videtur est ab omnibus laudanda. nam sicut illa corpus mundicia custodiens oloferne occidere meruit. sic illa potentia dyaboli minuit et praestruit. id circobon dixerunt illa omnia una voce dicentes. Tu gloria hierusalem. ecce clara visio. tu leticia israel. ecce grata fructio. tu honorificentia populi nostri. ecce plena donatio que subditur. quod fecerit virginitatem. et confortatum est cor tuum eo que castitate amaveris. Tertio uterus virgineus est purpureus per ardentissimam caritatem. Tunc apoc. xij. signum magnum apparuit in celo. mulier amicta sole. nam sicut sol stans in celo totam terram illuminat: sic maria regnat in celo: cum filio non cessat bonis illustrare et defendere. Tunc bern. loquens de ipsa dicit. Tolle hoc corpus solare que illuminat mundum et dies non erit. tolle manam hanc manum stellam. itaque magnum et spaciostum: quod nisi caligo involvens et umbra mortis ac tenebre relinquatur. hoc igitur vestimentum stragularum. scilicet maria tangere debemus cordiali invocatione. in omnibus necessitatibus. et virtus misericordie et pietatis ex eo erit. que sanat omnes.

Dominica Inuocavit.

Ductus est hie sus in desertum a spiritu ut temptaretur. a dyabolo. mat. iij. videmus nihil fieri sine causa. Tunc plato in theteo. Nihil bonum omnium cuius causa legitima non precesserit. Nam sicut queritur. quare domus sit. assignat causa finalis. ut. scilicet. ubi dicitur defecit a nubibus et pluuibus. ista est causa finalis. sed sit vltima in executione est in se prima in intentione et procedit. ij. pbi. Sic cum christus dicitur sit a spiritu in desertum. necno non sine causa. que autem est que causa finalis. scilicet. ut temptaretur a dyabolo. dicitur igitur. Ductus est ihesus. A Quentem vixit ille temptator lucifer qui nunc est angelus tenebrarum. cogitavit autem casum suum in carnationis misterium per aliquam diuinitatem per se. Et videtur deus qui non. quod videtur propter hoc temptavit christum. scilicet. ut sciret si esset filius dei. Rnde dicitur quod temptator ille cognouit misterium futurum suum. sed modum igno-

rauit. Et cognouit isto modo. quod videtur deus facie ad faciem. videbat enim esse artificem causa le omni futurorum contingentium. et sic cognouit futuura relucetia in eo. quod autem diuina essentia est clarum speculum continens omnia futura relucetia sic presentia vel preterita. misterium incarnationis vel aliud futurum relucens cognouit. Sic ostendi potest per duo exempla. Primum per similitudinem et imaginem omnium bonorum in mente mea. quod sicut similitudo una et unius hominis in mente mea est sufficiens representatiuum ad representandum mihi omnia bonis. quot sunt et esse presentia sic etiam essentia diuina. quod erat forma in ratione in anima luciferi. non informataue informans: sed vitaliter immutans. quod erat obiectum quod angelo illabatur. Cum enim obiectum illud anima representaret futura contingetia. representabat etiam angelo futura incarnationis. et humani generis redemptio. Exemplum secundum. nam si in illa ecclesia esset speculum magnum. et omnia que in ecclesia sunt illi apponerentur. illa reluceret in eo. et que speculum videret: inspiceret et res presentas per speculum. Sic ad propositum potuit esse de angelo. unde etiam quia erat acutioris intellectus. propter suam subtilitatem. ideo clarus cognoscebat. **B** Sed que dubitavit temptatio christi si esset filius dei. Rndetur quod quando cecidit in peccatum. peccatum velabat mentem ipsius ut caldare candela accendat. quod perdidit maiorem partem sue illuminatiuitatis et scie que habuit de deo. sic etiam perdidit sciam certam de incarnatione filii dei. licet post lapsum recordaretur per aliquem de modo incarnationis. et quorum deus voluit recordari eum. Ideo videtur christum signa facere excedentia humanam potestatem: sicut mortuos suscitare et cetera. putabat ipsum esse filium dei. sic etiam in nativitate quando audiuit angelos cantare. gloria in excelsis deo. et nouam stellam irradiare sed quando viderat signa humane infirmitatis in eo. scilicet quod quando esuriit et bonum similia: dubitabat an esset ille. Ergo veritatem agnoscere possiet: et huius redemptionem generis humani impedire in desertum accessit ad eum temptando et cetera.

Quis in precedentibus de quibusdam virtutibus et ornamentis: quibus penitens potest amari. hodie sequitur qualiter aduersarius tales aggreditur ut mercede possint eterna priuari. et secundum hoc tres sunt partes presentis euangelij.

In prima dicitur quomodo homo eligit ad

certaminis ingressum. ibi. ductus est.
In scda quo aduersari⁹ hoiez isequitur vt im-
 pediat eius progressum ibi. **Et** accedens.
In tertia quomodo belluz pcluditur quo ad
 egressum ibi. **Tunc** reliquit.

Quantum ergo ad

primū no andū est circa lucrā. q̄ xps imedi-
 ate postq̄ fuit a iohē baptizatus in iordane
 ascendit in stigante sp̄sancto qui in colūbe
 specie in ip̄m descendit in desertum. i. locū
 solitariū aptū p̄nic. qd̄ desertum fm̄ mḡm
 bisto. fuit inter bursim et biencho. et vocatur
 quarēicna. eo q̄ xps ibi telunauit. xl. dieb⁹
 2. xl. noctibus. et prius de eod̄ dicebatur. i.
 locus sanguinis. eo q̄ ibi latitabant latro⁹
 nes sanguinez effundētes. de quo loco etiā
 dicitur in parabola de hoie descēdēte a hic
 rusalē in biencho qui incidit in latrones.

C Moraliter bō in deserto huius mundi
 multis temptatōibus dyaboli subiacet: vt
 vincēs coroneur. victus deiiciatur. **Doc.** de
 cur deū sic ordiare. **P̄rio** ratione pp̄ij ac⁹
 vn̄scutisq̄. **Nā** fm̄ augu. li. vij. d̄. cui. di.
 c. ij. **De** sic administrat res: vt eas pp̄ios
 motus agere sinat. iō tā hoiez q̄ dyaboluz
 cōstituit in libertate arbitrij et in manu cōsi-
 lij sui reliquit. **Ect̄. xv.** **Et** vn̄q̄ pemisi a
 gere qd̄ voluit siue b̄ne in temptando. siue
 astū in cōsentendo. vt apparet v̄tus et laus
 per suū oppositum. **Un̄** dicit m̄gr. ij. sen. di.
 xxij. c. i. **Nō** esset laudabile homini si iō be-
 ne viuere possz. qz nemo male viuere suade-
 ret. **Ita** q̄ si bō habuisset per naturam non
 possē peccare. nulla laus vel gloria esset bo⁹
 nisi non peccare. et temptationi resistere. **S**
 qz potest peccare. vincere et vincē temptatio-
 nibus. **Iō** glōriā per inūpbū. et vituperiū p̄
 casuz acquiri. **Un̄** bonauē. in. ij. suo super
 mḡm sen. di. xxij. ar. i. **D** **Deus** ideo
 permittit debuit hoiem a dyabolo ipugna-
 ri: vt si fortiter et viriliter ageret. maiorem glo-
 riam inde consequeretur. **Temptatur** igitur
 homo propter tria per dyabolum.

Ad probitatis probationem.

Ad iniquitatis correccionem.

Ad humilitatis eruditōem. **Nā** p̄rio tēptat⁹
 bō ad probitatis 2c. nā scholaris de nouo i
 trās scolas tēptatur d̄ patiētia. miles de cō-
 stantia. **Sicut** legitur de constantino impe-

ratore. qui xp̄ianos nouos in fide probauit
 qui fideles essent et constantes. sic deus in
 exptos probat et experitur per multas tribu-
 lationes. sic temptauit iob per sarbanaz dis-
 sipans omnem substantiam eius. **Etiam** a
 abrahā in immolatione filij et fidelis in-
 uentus est. **Un̄** iudub. vij. dicitur. q̄ quā-
 do filij israel fuerunt in persecutiōe olofemis
 vocauit iudub presbiteros dicens eis. **Vos**
 fratres qui presbiteri estis in populo dei. ad
 eloq̄um vestruz corda corū erigite. vt memo-
 res sint quomodo a deo temptati sunt pa-
 tres nostri. vt p̄barētur si vere colerēt deum
 suū: memores esse debent. quomodo pater
 noster abrahā temptatus est. 2 p̄ multas
 tribulationes probatus. dei amicus effect⁹
 est. **Sic** isaac. sic iacob. sic moyses et omnes
 qui placuerunt deo. per multas tribulatiōes
 transierunt fideles. **Illi** autē qui tēptatiōes
 non susceperunt cum timore domini. 2 im-
 patiētiā suā et impropertū inūmūratōis
 sue contra dominū protulerunt: extermiat
 sunt ab extermiatore 2 a serpētibus penent⁹

E **Scdo** temptatur homo ad iniquita-
 tis correccōem. **Nam** aurifaber mittit aurū
 i testā vt p̄ ignē clarificet 2 purget a mixtura
Sic de⁹ p̄ temptatiōes 2 tribulatiōes purgat
 aias a pctis. **Un̄** b̄ ē rō q̄re sc̄ti martires aliq̄
 mariaz lesionē tormtoz sensierit. qz p̄ b̄ pctā
 vicialia si q̄ habuerit diluerit 2 corū merū 2
 coronā auerit. **p̄s** i p̄soā sc̄toz dicit. **Posuisti**
 tribulatiōes i dorso nro: irāsisti n̄ p̄ ignē 2
 aquā. 2 eduxisti nos in refrigeriū. **Sic** filij
 isrl̄ ducti p̄. xl. ānos p̄ desertū. magnis inbu-
 latiōib⁹ purgabā. **T** **Tercio** tēptat bō p̄
 eruditōz humilitatis quō ei q̄s possz p̄rio suo
 tribulatiōe p̄patt. q̄ nūq̄ tribulatiōz gustasiz
Nā xps ex his q̄ passus ē. didicit humilitatez
 et p̄passiōz: nisi ei tēptaremur. p̄pter d̄secu-
 nre cognitiōis et exp̄tētie. de nobilip̄is sup-
 buem⁹. **Et** ne cū lucifero vltra nos ascēda-
 m⁹. p̄mittit de⁹ q̄nq̄ electū tēptan. **Sic** p̄z
 ij. cor. xij. de paulo. q̄ cū eēt vas electōis in
 tēptat⁹ ē: ne magnitudo reuelatiōnū eū ce-
 tollerēt vñ dicit. **Ne** magnitudo reuelatiōnū ce-
 tollat me dat⁹ ē mihi stimul⁹ carnis mee ā
 gel⁹ sarbanē q̄ me calophizet. **De** b̄ loquēs
 gregō. ix. mor. c. xxxvi. dicit. **Superna** dispē-
 sano idcirco nos tota sibi intēuione semē-
 tes. carnis nre p̄mittit tēptatiōib⁹ p̄am.
 ne mēl nra audeat isupbia p̄iūptōz securia

ris eleuari. vt dum pulsata trepidat. in solo
 actionis adiutorio fidez robustius specificet.
Sz q̄ritur vñ tēptatio pueniat. d̄r q̄ q̄n
 q̄ ab interiori vt q̄n quis tēptatur propter p̄
 uitiatē ppriā. Jacob. i. Unusq̄sq̄ tēptatur a
 cōcupiscētia sua illa molestissima. Nā si bel
 lū i fra vnū regnū ē no cuiū est. et magna i fra
 ciuitatē. et maxie i fra vnā domū. s̄ intolerā
 bile videt i fra eādā personā. qz qui diligit
 iniquitatē: odit aiām suā. s̄m ps. Quōq̄ cau
 satur ab exteriori. s̄ q̄n q̄s prouocatur ad ma
 lum ex his que audit et videt. Sic danielis
 fuj. d̄r q̄ senes iniqui et ipudici vidētes su
 sannā exarsēnt in cōcupiāz eius. Illa autē ē
 de se facilis. qz nisi cōiugatur cū interiori. d̄
 se nihil pōt. Quōq̄ oritur ab inferiori. s̄ a dy
 abolo: q̄ est ciuis inferni q̄n ip̄e instigat ad a
 ctū malū. actū. v. dixit petrus ananie. Cur
 tēptauit sathanas cor tuū mentiri te sp̄san
 to. Illa est debilissima. qz s̄m augu. debilis
 est hostis qui nō vincit nisi volentē. et ideo
 mentie d̄r. Hostis non ledit nisi cū tēptatus
 obedit. Est leo dū cedit. si stat quasi musca re
 cedit. Isto in si obstāte dyabolus plus tem
 ptat penitentes q̄ peccōres. qz penitentes si
 bi resistūt: s̄ peccatores sunt ei obediētes. si
 cur castri sibi subditum nō repugnat. s̄ sibi
 cōtrarium. vñ grego. Hostis noster quātoma
 gis sibi rebellare cōspicit tāto amplius expu
 gnare cōtendit. vñ iudith. xij. d̄r. Ego nūq̄
 uocui viro: qui voluit seruire regi nabuch. re
 gi babilonis. ppl̄s autē tuus si n̄ cōtempisistz
 me nō leuassē manū meam cōtra euz. Ver
 ba ista fuerunt oloferis. per quē dyabolus si
 gnatur: qui plus temptat penitentes rebellā
 tes q̄ malos facientes eius voluntatem. et
 i deo magis cauere debent. **D**

Secunda pars i qua

tractatur quo aduersarius hoīem insequitur
 in progressu certantis vt cū impedit ibi. Et
 accedens tēptator. Nāz sic lucifer pmissione
 diua transformatus in specie serpētis. primū
 hominē interiori temptauit ac superauit. sez
 gula. superbia. et auaritia. sic eadē permissi
 one aggrediendo christū in specie hūana. ve
 stitu honesto per xpm̄ est deuictus. et confu
 sibiliter fugatus. quando in p̄dictis tribz ni
 tebat xpm̄ supare. Dyabolus em̄ antēdēs xpm̄
 xl. diebz ieiunasse putabat euz fame cruciari
 vt igr̄ p̄ gulā possz eū cage. temptauit eū. d.

Si filius dei es iube vt lapides isti panes fi
 ant: vt comedas qz esuris. Sz ne dyabolus
 xp̄z agnosceret. respōdit prudētē p̄ scripturā
 deuto. viij. Nō i solo pane viuit hō. q. d. tu
 oñdis te honestū et prudētē exteriori cōuer
 satōe. s̄ prudentiāz verbis annihilas et tol
 lis. Nā prudēs et honestus d̄z prio curā h̄re
 de digniori et meliori: s̄ aia dignior et meli
 or ē corpe. et ḡprio 2 potius deberes q̄rere d̄
 cibo aie et sp̄uali q̄ d̄ corpali. cū hō cōstituat
 ex vniq̄. Et h̄ vult in v̄bis istis. d. Nō i so
 lo pane viuit hō. quasi. s̄. totus corpalis s̄ eti
 am qz in aia sp̄ualis viuit in offi vbo qd̄ p̄
 cedit mediante ispiratōe vel p̄dicatōe de ore
 dei. Tūc. i. post illā tēptatōz assumpsit eū dy
 abolus. vt tēptaret eū i vana glia. 2 duxit il
 lū i h̄rlm. et statuit eū super p̄naculū tēpli. i.
 locū vbi doctores legis p̄sueuerāt p̄plo legē
 exponere. d. Si fili⁹ dei es. s̄. sicut oñdis in
 opibus vt sic fili⁹ dei de opibus suis glificē
 ris ab hoīb⁹ et miracul. mitte te deorūz. qz
 scriptū ē. Quis angel⁹ suus de⁹ mādauit de te
 vt custodiāt te 2c. Etā h̄ fecit dyabolus vt
 xp̄s ex h̄ sumeret occasiōez vane glorie et ne
 timore hūano dimittat. excludit timorē per
 scripturā: s̄ xp̄us illi uenū obuiat p̄ scripturaz
 d. Nō tēptabis dñz deū tuū. q. d. Hoc qd̄ p̄
 posuisti nō lz fieri. Cū ex alia scriptura beāt.
 deuto. vi. Nō tēptabis dñz deū tuū. Nā sic
 tēptaret deum: si totaliter cōmitterē me auxi
 lio dño. cū auxilio hūano bene per gradus
 descēdere possim. Tūc⁹ iterum dyabolus i
 secundo accessit ad tertiu tēptatō cū per aua
 ritā. ducēs i mōtē excelzūz i ipetu sp̄us. qui
 mōs ē i deserto distās a loco i quo xp̄us ietu
 nauit duob⁹ militib⁹: vbi xp̄o oñdu oia re
 gna mūdi q̄i sua. d. Ecce oia tibi dabo. si ca
 dēs adoraueris me. xp̄us igr̄. q̄ suā paciētē
 sustinuit iunā s̄ exprobrauit. d. Uade satha
 nas. qz scribit deuto. vi. Dñm deū tuū ado
 rabis. et illi soli serues. Tūc⁹ igr̄ confusibili
 ter abscessit. **I** Moraliter ē notādū q̄ se
 cū dū p̄hm. i. thoptib. quotquot modis dicitur
 vnum oppositorū tot modis dicitur et reli
 quū. Si enim vnū oppositorū d̄r multipli
 ceter et reliquū. viij. p̄hisi. Quot enim
 sunt mala. tot sunt opposita bona. quot em̄
 sunt nocēs tot sunt per oppositum diēs.
Cum igitur quasi infinita sint mala tempta
 tionis dyaboli oportet q̄ etiaz sint tot caute
 le et remedia. Tū. ff. de venie iuspiciendo

L. i. Nouis supuenientib? cāis: nouis ē remedijs succurrendum. Cū igit aduerſarius buſmam generis ſemper querat noua mala et iacula: vt vtheret et occideret. nōno ſemp nouis remedijs et bonis virtutibus ē ei obuiandū. **Uñ** grego. in omelia de vno manire Sicut arte medicine calida frigidis. frigida calidis curantur. ita dñs noster cōtraria ap? poſuit medicamēta peccatis vt lubricis cōtinētiaz. tenacib? languorem. iracūdis māſuetudinez. claus pēperet būilitatem. **k** **Qñ** igitur dyabolus accedit boiez his mal? impugnare: ſtudeat virtutibus his oppoſitis ebuiare. ē em̄ auerſarius valde aſtutus temptando. qz cum nos. **Abſtinentia** maceratos. temptat gulofitate conſiderat.

Pietate aſtuiduos. ſuperbia et vanitate.

In diijs ecclicos ſymonia ca prauitate. **Nā** pño tēptator: accedu maceratos abſtinentia. et quaſi cōpatiēs būane fragilitati. in uadu armis malicie ſue. ſuggerēdo boni ppoſiti ſui difficultatē ciboꝝ vilitatē 2 inuidiatez. laboꝝ aſtuiduatē. abſtinentie diuinitatē cōpletōis fragilitatez. quaſi oia cōtraria ibeallitati carnis. **d.** Dic vt lapides iſti. i. illa dura opa et virtutes ſonde aia reſicif ſicut caro pane ſpanes ſiant. i. mitora. **q. d.** Tu abſtinentia et ieiunio macer et debilis es factus. ponderoſus et piger et in omnibus bonis qñ lapis tard? **fac** g abſtinentiā tuā mitiorē. vt cā poſſis tollerare: numū est quondie ieiunare. habes caput debile. ſtomaebū indipoſitū pōlco deficiſ ſenio. **fac** g tpatā reſectōz et abſtinentiaz. **Et** ad b adducti naturam ſcripturā. et figurāz. **Nam** natura dicitat moderatā reſectōz. vnde pbs ij. et bi. dicit. Potus et cibi amplius et minus reſecti corripunt ſanitatez. q̄ autē comēſurata ſunt: iaciāt. auget et ſaluā. **Scp** tura ad ro. xij. **Horiat** ad rationab. le obſeq̄ um. **In** rationabile igitur videtur minus ſumere q̄ natura appetit. **Dicit** g bi. vt bñ d pe. di. ij. bi ſunt. **Nā** duemus ei bibamus et ieiunū regnādim? **Qd** oñdu figura. i. reg. xvij. vbi dñ q̄ i aul cecidit. pice? i tenā. 2 robur in eo nō erat. qz non comederat panē tota die. **Et** alia figura dicit. ij. reg. xix. q̄ helyas comedit et bibit et ambulauit in fortitudine cibi illius viqz ad montem dei.

L. Dec 2 boꝝ ſimilia temptator ieiunanti

bus ſuggerit ſub ſpecie pietatis: vt eos de propoſitis bonis aueriat. et ad gulam deijciat. vel ad alia vitia. **Uñ** legitur de beato frāſco: vt ſcribit doctor deuotus bonauē. in legēda ſua. c. de aſtēnitate vite. **Qd** cū quadam nocte beatus fran ciſ? in cella orationi vacaret. vocauit euz boſtis antiquus tertio dicens. **frāſce. frā. frā.** Cui euz qd quereret reſpondiſſet. falla ceter ille ſubiūtu nullus eſt in mūdo peccator cui ſi cōuerſus fuerit non indulgebat deus. ſ. quicumqz ſe penitētia dura necauerit miſericordiam nō inueniet in cietum. ſ. ſtatiz vir dei per reuelatōez cognouit boſtis fallaciā qñ mihiſ fuerit eum ad tepida reuocare. **Dec** eſt em̄ illa beſtia de qua dañ. vij. ecce beſtia alia ſi milis yrſo in parie ſtetit et res ordines dentium erant in ore eius et dicebat. **Surge** comedede carnes plurimas. iſta beſtia eſt dyabolus temptator: forat ſicut yrſus cupiens de uozare 2 deglutire oēm ſanctam aiam et in bono ppoſito 2 exercitiū lacerare. hic bz res ordines dentū. ſ. tres modos inuadēdi 2 tēptandi boies. ſ. per gulam. ſuperbiam et auaritam. **Suggerit** igitur ieiunanti? 2 abſtinentibus gulofitatem. dices culiber. **Surge** comedede carnes plurimas. i. oēm crbū delectabilem ſm appetitum. 2 potū ad ſauitatem. **Tunc** abſtinentis obuiare d; d. **Non** in ſolo pane viuit hō 2 ē. i. hō non viuit. ſi ſm deſiderium carnis viuit ſ. mouitur iux aplm dicētē. **Si** ſm camē vixentis mortemini. ſ. ſolummodo viuit pane celeſti. ſ. xpo in aia 2 i omni vbo qd pcedit de ore dei. **Secūdo** tēptator aggredit ad cāpū certamiat matuſ vana glia et ſugbia p quā cōpaſſi uos 2 miſericordes deuotos inuadit. **d.** **Si** fili? dei es mitte te deoz ſuz. q. d. **Tu** multa 2 magna opa miſericordie 2 pietatis exerces. quo oñdis te ſingularē filiū dei. **ux** illō lu. vi. **Eſtote** miſericordes ſicut 2 pr vt miſericors ē. **Secū?** igitur es ne decipi potens mitte te i op. b? iuis deoz ſuz ad oñſidēz boi nū: vt ide ad oib? glificens ad qd in in oelculio laboras. magna expēdiſti ppter deum nec laudē aliquā reportaſti. **Nā** lux nihil valet ſub modio: ſ. ſup cādelabzū. **Dac** ei miſi gatōe dyabolica boies decepti: qñ oēs mit iuſe a laudē dei deoz ſuz ad ppuā laudē emnes querunt vanā gliaz. **D** **Q**namētia ei eccliaſtica armis ſignā. ad oñſionē exēq̄

mortuorum cum pompa paguntur: quod secundum Augustinum
 ut allegatur per magistrum sententiam. di. xlv. 2. xij. q.
 ij. aie defunctorum populo exequatur magis se sola
 tum viuentium quam subsidium mortuorum. Sed di-
 cis peccato: signando ornamenta. que irado ec-
 clesijs in remediū animarum. Dico autē si hoc fa-
 ciat ad vanā gloriam. ex eo tu et pentes glori-
 ficent. et si nō peccas dādo: in peccas in va-
 nā glām querendo. Vel si solus hō facis ad
 sui parentumque recordatōez. ut aspiciētes ani-
 maz recordentur pro quibus data sunt. 2. ut
 magis pro eis dñō pces fundent. sic fieri pōt
 sine peccato. Sic etiā simile hō de sepulcris
 in ecclā. que fieri pōt sine peccō ad recordatō-
 nez ut hō. viij. q. ij. cū graua peccata. Debe-
 mus ergo cauere: ne instinctu dyabolico de-
 scēdam⁹ in operibus misericordie ad vanaz
 gloriā. iux illud mat. vi. **A**tten dte ne iusti-
 ciaz vraz faciatis corā hoīb⁹: ut videamini
 ab eis. Et prosper de vita cōtēplatiua. **V**a-
 nitas vanos hoies afflatus sui vento circū-
 fert qui se de operibus quorum sibi cōscij nō
 sunt turpiter tacit et ab hoibus laudari af-
 fectant. **N** Terno tēptator aggredit⁹ ec-
 clesiasticos armis auaricie et cupiditatis: of-
 fendit em̄ regna mūdi. delicias. honores 2
 diuitias in quibus mūdus versatur dicens
 renūciāti mūdo. **D**ec tibi dabo ad volūtātē
 si cadens a vita sancta. a voto promisso. a p-
 posito bono: adoraueris me. **U**n em̄ homo
 cadit in auariciā. adorat dyaboluz. quod secundum
 postolum. **A**uaritia est ydolorū suus sicut
 enī ydolatra adorat ydolam et dyabolū: sic
 auarus pecuniam et dyaboluz. vñ verificat⁹
 de ipā. **N**ō alius deus est nisi sola pecunia.
 serua ardentē. **D**anc pent. orat bonorat cor-
 poris ac aie negligit amorem. **D**eu multos
 bodie tēptator ipuales ecclesiasticos iuadit
 et simoniaca pūitate vincit et delijcit. q̄ plus
 spe luci tpalis quam xpī amore peragunt dina-
 misteria 2 i tēptatōe corrupta administrāt
 ecclesiastica sacra qui om̄s grauitē peccant
 et symoniam cōmittunt videntes spūalia p
 temporalibus. **E**t si nō sp aperte v̄bis et pac-
 tione. in vt cōmuniter praua estimatione 2
 intentione hi ei oēs symoniaci cēsēdi sunt
 quod ut hō ex de vsu. c. cōsuluit. sic itētiōe cor-
 rupta pmitit⁹ vsura et symonia. **D** S3
 queritur. an liceat aliqd dare vel recipere pro
 missis vel alijs sacris. **E**t videt⁹ quod si. qz sacra
 sunt libere cōferenda. ex de symo. c. ad apo-

stolicā audiētiā. **D**icit antbo. de butrio do-
 ctō: vtriusque iuris. quod nō est licitū aliqd reci-
 pere et exigere: ut dicit⁹ de symo. c. i. o. dīmā-
 do. s. vbi sponte aliqd offertur ex quadā li-
 beralitate. vel laudabili cōsuetudine. ut in
 exequijs solet dari cereus. i bñdictōe nubē-
 tū panis vel vinū. in consecratione manu-
 rengeū vel similia. I3 p hoc nō sunt ecclesiasti-
 ca sacra denegāda vel differēda in post eoz
 collarōz ppls pelli pōt ad ipā prestanda se-
 cū dū gōffre. **A**d argumētū cōtrariū dicendo
 quod sacra sunt libera. i. sine exactione vel pacto
 exp̄sso vel tacito cōferēda. s. bene licitū ē ali-
 quid ḡtūū recipere quod sponte offertur. **P**

Tertia pars in qua

tractatur de triumphali victoria xpī. et hō quā
 ad egressum belli ibi. **E**t ecce āgeli 2c. **M**o-
 raliter angeli accedūt et hoiem cōtra dyabo-
 lū defendūt. **N**ā sicut eunti ad bellū. pūdet
 de experto mgro sciens oīa nēria debellāt
 oñdere caute aggredi. dimicare. ictos caue-
 re. **S**ic misericors de⁹ cognoscēs fragilitatē
 hūanā esse in expertaz et ineptam ad bellā
 dum et resistendū p̄tine et astutē satbane ne
 ab eo fallatur et vincatur dedit homini an-
 gelū bonū mgm exp̄ū sciētē oīa nēria pro
 hūana salute. **U**n fm biero. i. omeli. sancti
 michaelis. **N**ō possz tuta esse hūana infami-
 tas iter totet rātas hostis illius iustias. ni-
 si sanctorū āgeloꝝ muniretur auxilio fm igitur
 mgm. ij. sen. di. xi. q̄squis electoruz h3
 angelū bonū ad sui p̄fecuz. atqz custodiam
 sp̄aluer delegatū. vñ ps. **A**ngelis suis de⁹
 mādaui de te 2c. **I**n q̄b⁹ v̄bis āgelica na-
 tura pponitur quo ad ma commendanda. s.
 propter eorum.

Nobilitatem quam angeli hnt creataz.

Dignitatem quā ex grauitis hnt cōdonatā
Utilitatē quā ex officijs hnt dputatā. **P**rio-
 riāqz vidē⁹ oīa noua magis i p̄cipio se cō-
 dere et mōstrare i suis acub⁹. **S**ic de⁹ volēs
 se oñdere creatis artificē dignissimū. sp̄alit-
 ter se tāq̄ i specul⁹ dimitatis i nafa āgelica oñ-
 dit: pducēs ad extrema i p̄cipio duo hna
 ad maiore exp̄ssoez et elucidatōz. s. nobilis-
 simā nafa. et vilissimā. supmā 2 iformē. ā-
 gelicā. et materiā iformē. iux illd gen. i. **I**n
 p̄cipio creauit de⁹ celū 2 terrā. p celū sicili-
 gēdo nafa āgelicā 2 p terrā materiā iformē
D. **N**ature em̄ angelice sex nobilitates cō-

tulit. **P**rimo claritatem siue speciositatem in suo aspectu. nā in aspectu hominis nihil clarus est sole angelica tamen multo clarior est natura. **U**nde secundum anselmum. Si unus angelus stare in celo. et essent tot soles quot sunt stelle. claritas unius angeli extingueret omnes istos soles sua claritate. sicut modo claritas solis claritatem omnium stellarum. et tantum transcederet pulchritudinem solis qui ipsius intuitu videret quantum sol transcendit pulchritudinem terre. et incommensurabiliter. et ista nobilitas est omnibus cōcreata. licet angeli qui fuerunt sint per habitus viciosos obnubilati et depressi. **D**icit enim dionysius. quod demones habent organa splendidissima. sed per habitus viciosos depreffa: sicut si sol cum caldari nigro esset delectus. **I**n angelis autem bonis tantum in speculo claro et mundo relucet omnia inferiora. **E**t ideo dionysius. de diuinis nominibus. vocat angelum speculum splendidissimum. **S**ecundo angelus habet fortitudinem in suo actu naturaliter cōcreata. **N**ā per solum celi tactum facit frondescere arbores et germiare cuncta. **T**ertio enim angelus voluit totum firmamentum. et singulos celos et planetas. et aliquis planeta habet sex motus. et tot angelos sic mercurius. **E**cce fortitudo angeli: cum sol sit tanto magnus et quelibet stella firmamenti quod excedit multum terram. **L**egitur etiam in veteri testamento. quod unus angelus in vno exercitu interfecit. cxxxv. milia. **T**ertio habent in suo esse immortalitatem. sunt enim angeli immortales non quidem ex propria natura. sed ex voluntate diuina. **I**deo si cum gladio percuteres angelum non mortificares eum. **Q**uarto habent altitudinem sui intellectus. qui cumque essent duo specula cōtra se tenet mutuo. tunc imago et quicquid est in vno respiciet in alio. **Q**uapropter diuinum speculum in quo cuncta relucet creata repercutitur et relucet in angelica natura. que est etiam specularis. ut se cognoscit a quo sunt facti et ad quod et cunctas res creandas et creatas. **Q**uinto habent libertatem ut facere possint quicquid velint. **H**abent libertatem deus angelos primo cum gratia decorauit quod secundum beatum augustinum. xij. de ciuitate dei. **E**rat simul deus cōdens naturam et largiens gratiam. **E**t in li. de gratia dicit quod ante casum et confirmacionem gratiam habuerunt. **I**tem magister sententiarum dicit quod malos gratiam non habuisse: **S**exto dedit eis in corpore ornatem. et inde habent agilitatem.

tem. velocitatem. et simplicitatem. **I**deo in actu oculi sunt presentes in altari cum sacro. secundum gregorium. et ultra mare valde cito. quod a corpore non retardantur ut ait. **R** Sed queritur an omnia equaliter habeant aut non dicitur quod non. quod erant impares in natura et species diuinites et gratia. quod in gratia creati erant et ordo in eis positus ut unus preesset in nobilitate alteri. **U**nde secundum nodulitates tres ierararchias ex eis deus ordinauit. et ut superiores purgarent. illuminarent. et perficerent inferiores et ipsi immediati diuinum lumen reciperent et in alios tunc transfunderent. **U**nde beatus paulus in raptu vidit. **I**tem. choros et quasi tres ierararchias sicut habent imperatores assistentes. et principantes. et ministrantes. et hi similitur dicuntur principes. quod alij prouintie presunt. alij ciuitati. alij vero vni homini. **S**ed nunquid fuerunt ordines inter ipsos a primordio creatiois. dicit magister in. ij. di. vi. quod non. sed nobilitas inqualis et scientia et natura in perspicacitate. plus autem vnus est positus in custodiam prouincie. alter vni ciuitati. alter homini. **S** **S**ecundo commendantur ex gratuitis quibus sunt decorati et premuati: ex eo quod steterunt. **F**uerunt ei sex dignitates eis tradite. **P**rimo fuerunt oculi eorum aperti: ut viderent claritatem diuinam essentiam. nā ante conuersionem non vident diuinam essentiam clare. quod per speculatur de malis triplici ratione. **P**rima quod si deus clare viderent nunquam cecidissent. **C**uius ratio est quod non potuissent se auertere ab illo bono beatifico et desiderabili infinito in quo delectabili visio ne persistit vita eterna originali. **T**u dicit ergo voluntas potest auertere nec est libera. dico quod si quod si obiectum desiderabile operatur tractum magis desiderabile. maiorem tractum. et maxime tractum maximum operatur. sed quod infinitum est desiderabile nullam pateret auersionem. quare si ipsa clare viderent se a bono incomparabili non auerterent. sed dicerent. frequenter audiui quod demones hominibus se sunt infestati ne perungant ad illud gaudium de quo ceciderunt. si ergo deum non clare viderent. qualem gaudium habere poterant. **D**icendum quod illud verbum est verum. sed intelligendum est de gaudio quod habuissent. **S**ecunda ratio est quod deum non clare vident. quod si deum viderent nunquam lucifer dixisset. **A**scendam in celum ut excellentiam dei attingam. viderent enim quod omne bonum participatum. et omnine bonum creatum a deo effluit tanquam

a principio et origine: qui solus bonus est essentialiter. in cuius cōpatōe omne bonū creatū se tenet tamq̄ tenebre ad lumē. et tā q̄ gutta aque ad mare. et tāq̄ fauilla ad celum et terrā. et sic deū de bono recepto laudassent. et creatori suo gratias egissent et stetitissent. Tertia rō est. Nā potēte aie in patria sunt equales: quo ad actus suos. intātum q̄ quāta est cognitio tātus est amor. Si ergo cogitatio est in summo. ergo et amor.

Si ergo deum dare vidissent: perfectissime amassent. et sic nō cecidissent. ergo nō videntur clare. Secundo ornati v̄tutibus intantū vt dicit dion. q̄ angeli mer̄ ignorāt p̄p̄tias v̄tutes et ornatus. Unde q̄ videret angelum videret deum clarissime in eo relucētem. Tertio astricti deo fuerunt. Quarto p̄ducti. q̄ nihil nisi dulcedo possit de eis p̄dicere. Un̄ ip̄i igit̄ iugiter deū laudant in diuina melodia. vt b̄r in apoc. et. ysa. vi. Duo seraphim clamabant alter ad alterū. Qd̄ etiā claret in maria magdalena. que ex dulci melodia angeloz̄ in deserto refecta fuit.

Quinto 2 sexto cōfirmati. Nā ab initio oēs boni creati sunt s̄ statim post puulā morulā lucifer auersus a deo. conuertens se ad sua naturalia splendida. amorē cepit inordinatum et sup̄biuit. Jō cū suis sequatib̄ cecidit. de quo ysa. xliij. Qūo cecidisti lucifer qui mane oriebaris in delictis in paradiso fuit s̄r dei ornatus om̄i lapide p̄cioso qui traxit secū tertā p̄te stellaz̄ cū cauda sua. Quot bodie similes illi qui inordinata dilectōe quā b̄r ad se. vel p̄pter decorē faciet vel capit. corpis vel vestimentoz̄ ornātū auertentes a deo. alios trahunt secū ad eternā dānatōez̄. Angeli v̄o boni adberentes summo bono: amorē cōcipientes ordinatuz̄ ad deū p̄p̄tā cognitōe i suis naturalib̄ vilucunt se humiliauerunt. et gratiā confirmatōis meruerūt. **T** Dico tertio. q̄ angeli sunt nobis cōmēdandi vel bonoz̄adi q̄ deputati sunt ad n̄raz̄ vilitatē vt. scz̄. nos.

A peccatis retrahant.

Ad inimicis defedant.

Ad paradysum pducant. De p̄rio nobiles p̄ filijs cōducūt rectores et mgros q̄ filios in moribus et sc̄ia instruant et de malis corrigāt. sic deus filijs suis p̄uidit de angelo q̄ voiez̄ custodiat. dirigat et adiuuet i necessitatib̄. Un̄ bern̄. de angelis. Quoties gra-

uissima cernit̄ surgere tēptatio. 2 tribulatio vebemēs iminere. iuoca angelū custodem tuū. directorē tuū. adiutorē tuuz̄. in oibus oportunitatib̄ tuis. i tribulatōe vero neq̄ dormitat s̄ q̄nq̄ ad tēpus dissimulat. **E**xemplū in balaā. numc. xxij. Qui p̄gēs ad maledicēdū isrl̄ ab angelo ē impedit̄. 2 isrl̄ custoditus a maledicōe. S̄ queritur cū xp̄c et maria nūq̄ habuerūt maledicōez̄ p̄cū aut̄ b̄uerunt angelū retrahētes. Dicūt dociores q̄ xp̄s nō habuit angelū custodez̄. quia ab instanti cōceptionis beatus fuit et sine peccato. s̄ angelos habuit in ministerium sicut p̄z̄ in bodiemo euangelio. S̄ de beata virgine. inquit crisō. i quodā sermone. In finita militiā angeloz̄um ad gloriose virginitis obsequiū esse deputatū. nullatenus ambigimus vt custodirent leuū salomnis gūisimū et cauerēt ne preparatū eterni regis bosputū hostis incederet. bec crisō. S̄ franciscus de maronis melius iquit. d. Credo eā immediate a trinitate custodiam et multitudinem illam angeloz̄um. in obsequium et trāmissam nullus q̄ sp̄s malign̄ ad eā accedere permittus est. Un̄ deus non cōsensisset creature volenti sibi nocere. q̄ claruit ea claritate q̄ maior sub deo neq̄ intelligi. Secūdo boiez̄ ab inimicis defendūt. Nā cū naturalr̄ corpale n̄ agat in sp̄uale. 2 inimica tenebraz̄ sunt sp̄uales necessario op̄t̄ cū nos ex copoz̄itate spiritub̄ resistere n̄ valē: q̄ de p̄uidēt de sp̄uali subidio. s̄ angelica custodia vt p̄cipiat mal̄ angel̄ volētib̄ nob̄ nocere. ne malū inferāt. Jux̄ illd̄ apoc. viij. Nolue nocere terre. mari neq̄ arborib̄. terra sat pueri nouiter de terra nati. mare sunt adolecētes iuuenes q̄si mare i cōcupiscētijs feruidi. 2 istabiles. arbores senes in vita plōgati. **E**xemplū thob. viij. vbi d̄r finaliter. q̄ sara septē viros h̄uit. quos oēs dyabol̄ occidit. Thobias v̄o sol̄ adiutorio āgeli r̄pbacl̄ euasit. p̄s. Immutat̄ d̄ns āgelū i circuitu timētū eū 2 eripiet eos. **U** S̄ quare de n̄ p̄ se custodit boiez̄ cū sit sufficiēs custos. **D**i. p̄uis de sit sufficiēs custos. in custodia mediātib̄ āgel̄ p̄pter suādā ordinatōz̄ p̄tū v̄uersi. **L**ex ei di tal̄ ē: vt inferiora a superiorib̄ p̄uideāt. **E**x p̄rio p̄pter vilitatē custodiētū q̄ ex h̄ p̄ficiūt i mento accidētali. **S**ecūdo p̄pter vilitatem custoditoz̄ qui indigerēt per angelos dirigī in finem.

Tertio angeli aiam hoīs ad paradysum perducunt. Nā qui habet bonū cōductū. secūsus vadit. Sic angeli nos se cure ducunt ī peregrinatione huius vite ad patriam vite eterne. Et hoc est qđ dñs p̄misit exo. xxiij. dicens. Ecce ego mittam angelū meū qui precedat te in via et introducat te in locum s. paradisi: quē p̄pauī. Exēplum lu. xvi. br in lazaro paupere: qđ mortuus portatus est ab angelis in sinū babilabe. **I** Sz cur angeli ita fideliter et diligenter custodiunt hoīem sine suis meritis dicendo p̄p̄ter restorationem angelice ruine. qz angeli mali scientes hoīem deputatum ad locū vnde ipsi ceciderūt inimicantur ei et euz impediūt inq̄nium permittuntur. angeli autē boni cupiētes augmētū accidētalis p̄mij et gaudiij qđ fit per reparationem angelice ruine. et assortatōes hoīm. diligenter custodiūt et defendunt vt cui⁹ ordines restaurent angeloz et numerus beatoz. Juxta illud lu. xv. Gaudium est angelis dei super vno peccatore p̄niaz agēte. Unde magister. ij. sen. di. ix. Per xpm̄ redemptum est humanum genus de quo fit reparatione ruine angelice. hic accipitur documentum. qđ volentes associari angelis et supplere ruinae eorum necessario efficiūtur angeli ī vita eorum. Et h in sex. Primo in corde puro vt solus de⁹ in eis reluceat. Secundo in fortitudine: vt oibus temptatōibus resistent. Tertio vite xpi īp̄tione: vt quilibet dicat. viuo ego. iam nō ego. viuit autēz in me xps. Quarto grata dei incorporatione. Quinto spūs duraione. Sexto corpis subiugatione:

feria secunda post Inuocauit.

Quom̄ venerit filius hominis in maiestate sua et omnes angeli eius cum eo. tunc sedebit super sedem maiestatis sue. scz iudicare. mathei. xxv. fm̄ astrologos. Quādo sol suo tempore intrat leonem. qui ē domus eius propria. sicut. xv. die iulij. tūc apparet maxime virtutis et potestatis attrabēdi vapores siccos incendendi. et humidos conuertendi in pluuiam. Sic sol in stitue di filius. quando tempore ordinato a deo patre intrabit propriam domum. i. mediam regionem a eius super montem oliueti. scilicet in throno regio ministerio angeloz fabri-

cato. vt iudex viuoz et mortuoz. Tunc apparebit maxime virtutis et potestatis attrabēdi homines de tumulis suis. sicut sol vapores de terra. aliquos in pluuiam lacrimarum conuertendi quos condemnabit. 2. aliquos exaltandi sursum ad cetera celestia et igne caritatis incendendi et gloriificandi. Unde magister sen. in. iij. di. xlviij. Purgato per ignem mundo ad iudicium veniente domino. emittetur vox illa magna qđ resurgent omnes mortui. 2. tunc ministerio angeloz veniabitur area. qz boni congregabuntur ei de quatuor partibus orbis angelico ministerio quo et rapientur obuiā christo in aera: reprobis in tems quā dilexerunt remanentibus. sicut demiqz profertur snia super vtrosqz. Venite benedicti 2c. Jem̄ male dicit 2c. Et ministerio angeloz vite dei coopante mittentur mali in caminum ignis. h est in infernuz. extra de sum. m. et fi. ca. c. firmiter oēs euz suis proprijs resurgent corpibus. qui nūc gestant: vt recipiāt fm̄ opera sua. siue bona fuerūt siue mala: illi cū dyabolo penā perpetuam. 2. isti cū xpo gloriā sempiternam. Hoc totū erit cū veniet filius hominis 2c. Quicū an aliq̄s astrologus. propheta vel pl̄s sciat determinare qñ finis sit mundi. et iudex viat cū maiestate. et videtur qđ sic. Nā multi sancti p̄es diē vltimū mundi conati sunt determinare ostendere. Ex q̄bus primus fuit sanctus method⁹ qui reuelatōes p̄tentoz et futuroz habuisse legitur. Hic nāqz ait. qđ in septimo milenario annoz nō erit ammodo lōgiuudo tēpoz. in quo modo sumus. Itēz eusebius et colūbi n⁹ in cronias suis dicit. qđ deus p̄ numerū septēnanum oīa disposuerit. s. septem planetas. septēz dies. sex diebus opatus est. 2. vij. die requeuit. sic dicit mundum per septē milia ānoz duraturuz. Et qz xps fm̄ cos ornauit ecclesiā. vij. sacramentis. et septem signaculis. dedit cuiuslibet signaculo ducentos ānos 2. xl. 2. tūc illud residū de septē milibus ānoz cōplebitur. Sed h subtilis lector potent imaginari. quātm̄ iā de isto tpe transtient. 2. quātum adhuc restet mille et centū faciūt quicqz sigilla. et alia duo habebūt quadringēta 2. xl. 2. sic āno dñi. Hec est. secundū illos restant adhuc centū ām quibus mundus durabit. et tūc fit finis. Sed beatus venerabilis dicit arcab. Qđ tabule dyonisiij